



ארבעה אנרות נפתחות

תפלה ל"ג בעומר

ספר

שועת צדיקים

הוצאת "אמונה באבלי שינג"

142 RODNEY STREET
BROOKLYN, N. Y. 11211

ספר

שועת צדיקים

קורא בקור

פנו דרך עמי, הרומזו מִכְשׁוֹל.

והוא, הַזְקָרָה וְזִמְן קְרִיאַת שְׁמֵי וְהַפְלָה" וְלֹא יַעֲבֹר חֲלִילָה, מַגְדוּלֵי עוֹלָם וְגֹאוֹנֵי אָרֶץ, נוֹדְרֵי נִדְרִים עוֹמְדִים בַּפְּרָץ, וְקְדוּשֵׁי עֲלִיּוֹן וְתַלְמִידֵי הַבַּעַל שֵׁם טוֹב וְצִלְהִיָּה, הַמְּבֹאָרִים בְּשִׁמּוֹתָם בַּפְּנִים, כָּל אֶחָד עַל מְקוֹמוֹ, וְמַעֲבֵר לְדֶף הַשָּׁנִי. נוֹסֵף עַל דְּבַרֵי חוּזֵל בַּתְּלִמּוּד, וּבִשְׁלַחַן אִישׁ עֵרְכוּ, אֲשֶׁר מַפְיָהֵם אָנּוּ חַיִּים, וּמִימֵיהֶם אֲנִי שׁוֹתִים, וְלֹאֲשׁוּמַע יִנְעַם, וְתִבּוֹא עֲלֵינוּ בְּרַכַּת טוֹב, לֹא וְלֹדְעוּ אַחֲרָיו. עַיִן בִּיאַת יִגְוֹן, בְּמַהֲרָה בִּימֵינוּ, אָמֵן וְאָמֵן.

וְנִלְוֶה לֹוֹה מִירוּשׁ מַסְפִּיק וְאֶרֶץ, בְּדֶרֶךְ הַפְּשׁוּט. עַל שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה בְּרִכּוֹת, שֶׁיִּקְרְאוּ לָנוּ אֲנָשֵׁי כְּנֶסֶת הַגְּדוּלָּה, לְהַתְּפִיל אֹתָם שֵׁלֶשׁ פְּעָמִים כָּל יוֹם, מִתּוֹ שִׁיבוּנוּ בְּהֵם אֲנָשֵׁי גִילֵי, וְבִנֵי אֶדָם כְּמוֹתֵי, וּבִהְשִׁיחַ לָהֶם יֵאוֹתוּ.

מודעא רבה לאורייתא

2

ואם אמר יאמר מאדם, לא טוב אנכי מאבותי ומאנשי מקומי, חסידים ואנשי מעשה, אשר קפנס עבה ממנני, והמה לא הוחרו בזה, ואם כן יש בזה משום יהורא, ואין אנחנו אשמים בזה מאומה, יען אשמתינו תלוי בהם, ואנחנו נקיים, כי בוונתינו לשוכה, בא אָנְזי וראה מה שכתב הרב הקדוש החסיד רבינו יונה זצ"ל ב.אגרת התשובה" שלו ליום חמישי, וזה לשונו שם. **אמרן** רז"ל, הפורק עול מצות, הוא מן הרשעים. ובכלל זה, האומר אקיים את כל התורה, וולת אחד מן המצות, לפי שלא למדוני אבותי, או לא הורגלתי מנעודי להוחר בה, או שאין נוהדין בה אנשי מקומי. וקראו חז"ל האיש ההוא מומר, ועליו נאמר ארור אשר לא יקים את רברי התורה הזאת. כי לא יאמר עבר לרבו, אבחר במלאכות האלה, ולא אבחר באלה, וכו' (עיין שם בארוכה והוחר בהם מאד מאד כי כלל כל התורה חם):

זכרון טוב

ועל הטוב יזכר גם את שם האיש התורני המופלג וכו' מוהר"ר יהודא ליב צבי הירש הלוי ז"ל מפה ווענגראב יע"א אשר עזרני לחפש חפש מחופש את דברי הגדולים ההם צספריהם הקדושים וזכות זה יזכה גם הוא לעלות מעלה מעלה בין ברוחניות בין בגשמיות ויזכה לראות בבנין בהמ"ק וביאה גואליו בקרב כל שאריתינו במהרה בימינו אמן ואמן:

נאום המלקט והמוכיר יונה אייוק ניימאן.

הקדמת המלכת והמזכיר

(ברכות ו' ע"ג), אלו דברים שעומדים בחזקת
של עולם (כגון תפלה שעולה למעלה רש"י
ו"ל) ובני אדם מזולזין בהן" (עיין שם בארוכה):

הנה כאשר ראיתי להקת הקרושים והמחורים אשר להם רומיה
תדולה כלם מתנבאין בסגנון אחר ויתנו בקולם ופר
צורחין על המתחכמים לרעתם ומאחרין זמן קריאת שמע וברכותיה
ותפילה אבות הקרושים, ותולין ביקי סרוקי באשלי רברבי ואינם
חלים ודערים מרת ורין וזמן המונבל שקבעו לנו חז"ל בזה, ואף
גם כל תסמר שערות בשרם מהקללות גמרצות ח"ל אשר קללו
חז"ל לכל המאחר זמן תפילה מאשר קבעו לנו חז"ל (עיין עליהם
ברכות כ"ח ע"א) ואז אמרתי פן נעלם מהם את רברי הקרושים
ההם החוציבים להבות אש וכמתלהמים היורדין חררי במן נוסף
על רברי חז"ל הראשונים ולכן באתי להציל את נפשי כמו שאמר
השם אל יחוקאל הנביא (עיין שם קפיטל ג' מפסוק ט"ז עד כ"ב)
ולחיות כמזכיר וללקט אחרי הקוצרים המה מחצרי חקלא הגיבורים
בתורה אשר מעולם אנשי השם המה ולגלות טפח אשר אמרו
לנו הקדושים בתוכחתם המגולה ובאו בכתובים שלא לעשות
חלילה מעשה קוף בעלמא רק כמו שאמרו לנו חז"ל בתלמוד
ובשלחן אשר ערכו לנו ושלא לזוז מרבריהם מאומה וכמו שהחלו
מכבר רבים וכן שלמים ומנהיגי הרוד להתפלל כל התפילות בזמנם
וחזרו העמרה ליושנה והמקרים ומשכים חרי זה משובח ומהולל
כמבואר, והשומע ישמע וישמע בישועה שלימה במהרה בימינו
בקרב כל הכלל אחינו בני ישראל אמן ואמן: ואל תראני שאני
כלי דיק ומלא בושח וכלימה, ואל תבישוני אל מראיתי המשחת
מאיש, לאמר, ממי נקשוב דברים ולמי נשמע להבין ולהורות
תלמוד ולעשות, יען לא נקברי חמה, ואין אנכי בזה, רק כמריק

הקדמת המלקט והמזכיר

4

מכלי אל כלי, ומעתיק מנייד ישן נושן אל חדש, דברי גדולי
עולם וקרושי עליון ומלאכי אלקים, וכשקש המכרז דברי הרב
הגדול אשר אין ערכו אליו, וכעצם קא"ל (והוא השופר) המחריד
את לב העם ואף אם אין בו שום טעם ותואר והרד ולחלוחות,
ובזכות זה אזכה גם אנכי לשוב כתשובה שלימה במהרה, בתוך
שאר אחינו בני ישראל אמן ואמן:

נאם המלקט והמזכיר יונה אייזיק כהמ"ח ספר „בן יכבד
אב" שני חלקים על תנ"ך וש"ס הגרפסים בשנת תרס"א וספר
"יין המזוקק" שני חלקים על דברי תורה וחז"ל וספר „הנוי הצלחה"
על פיוט „אקדמות" אשר עדיין בכתובים המה:



התנצלות המלכת והמוזכיר ג 5

הסכמות על ספרי זה אך למותר המה יען לא אמרתי פס
 סוס דבר מלבי, רק מה שאינה השם הטוב לידי מעטין
 זה מגדולי עולם וגאוני ארץ, מחכמי הש"ס עד תלמידי הבעל שם טוב
 זללה"ה, אשר להם דומי' תהילה, וכל הפורש מדבריהם תהילה
 כמלא נימא, כפורש מחיי עד, ואלו הן. משנה, וגמרא,
 וזהר הקדוש, ותקוני זהר הקדוש, ורש"י ז"ל, ור' אליעזר
 מגרמזא בעל התוספת ז"ל, ורש"חן ערוך, והאר"י ז"ל,
 ורמ"ו ז"ל תלמידו בספרו "שערי הקדושה", ור' ישראל
 בעל שם טוב ז"ל ותלמידיו הקדושים, ר' פינחס מקארען בספרו
 "מדרש פינחס", ור' אהרן הלוי ז"ל בספרו "שערי היחוד
 והאמונה" ועוד בספרו "שער עבודה". ור' מרדכי מטשערנאביל
 ז"ל בספרו "לקוטי תורה". ור' יהודא ליב מואוויטפאסט ז"ל
 בספרו "לקוטי מהרי"ל", ור' משה אליקום ברעיה ז"ל מגיד
 מקאזנין בספרו "באר משה" בשם אביו ר' ישראל ז"ל מגיד
 מקאזנין בהמ"ח ספר "עבודת ישראל" ועוד שאר ספרים רבים
 זככדים מאד כידוע, ובספר "דברי תורה" בשם ר' ישראל
 המגיד מקאזנין הנ"ל ובספר "דרך חסידים" בשם ר' ישראל בעל
 שם טוב ותלמידו ז"ל. ועוד שם בשם ספר "נחלת שמעון" אשר
 מלא בכתיבים, ור' שלום שכנא ז"ל בספר "חסד לאברהם" מאביו
 הקדוש ר' אברהם המלאך ז"ל, ומוהר"ן הקדוש בספרו "לקוטי
 עצות", ובספר "חיי עולם" קדוש אחד מדבר בו, ור' קלונימוס
 קלמן ז"ל בספרו "מאור ושמש", ור' לבי הירש זיטשאווער
 ז"ל בספרו "עשי טוב": ור' לבי אלימלך מדיטווי ז"ל בספרו "דרך
 פקודיך" ור' יעקב יוסף הכהן ז"ל בספרו "תולדות יעקב יוסף"
 ור' זאב וואלף מייטאמיר ז"ל בספרו "אור המאיר" ור' עקיבא
 יהוסף ז"ל בספרו "בדק הבית" בהמ"ח ספר "לב העברי", ובעל
 המחבר מסגרת השלחן. בשם הוהר הקדוש והאר"י ז"ל ותלמידו
 רמ"ו ז"ל ותלמידו הבעל שם טוב ז"ל כמבואר בפנים הכל בדרך
 ארוכה, וקבלתים כעמיר גורנה, להדפיסם בעוהשי"ת, בעט ברזל
 ועופרת, להיות לי ולאנשי גילי למזכרת (עיין עליהם בעין פקוחא
 וכעס לנפשך בזה וכזה):
 געשה ונמנר בעור בורא עולמים בשנת ה'תקנ' שהוא שנת ה'תקנ'
 פה ווענגראב פלך שערליץ מדינת פולין.
 גאום המלכת והמוזכיר יונה אייזיק ניימאן בלאאומור יוא"ל דוב ז"ל
 מיודעי ווישקאווי בלך ווארשא.

6 הזזרת זמן קריאת שמע ותפלה

(ברכות ב' ע"א) **מאימתי** קורין את שמע בערבית משעת לילית הכוכבים עד האשמורה הראשונה דברי רבי אליעזר וחכמים אומרים עד חלות הלילה וכו' (שם ד' ע"ב) וכל העובר על דברי חכמים חייב מיתה (ופריך גמרא) מאי שנא בכל דוכתא דלא קתני חייב מיתה ומאי שנא הכא (שהחמירו חז"ל כל כך עד) דקתני חייב מיתה איבעית אימא משום דאיכא לאגוס שינה ואיבעית אימא לאפקוי ממאן דאמר תפלה ערבית רשות קא משמע לן דחובה" וכתב על זה אדמו"ר הרב הקדוש ר' צבי אליבאדן **מדינאווי** בספרו „דרך פקודין" ואם כן הוא שהחמירו ועגשו חז"ל כאן יותר משאר דבריהם נמצא כי המאחר זמן תפילה הוא מופסל לעדות מקל וחומר משאר איסורי דרבנן ועגשם ומה אם הוא עובר על שאר איסורי דרבנן אשר לא עגשוהו כל כך ובכל זאת קראוהו רשע ומופסל לעדות מכל שכן כאן שעגשוהו מיתה אינו דין שיהא מופסל לעדות (ואיה"ש לקמן אביא דבריו בארוכה בענין ק"ש ותפלה אשר תסמר שערות אדם):

(שם ט' ע"ב) **מאימתי** קורין את שמע בשחרית משיכיר את חבירו מרחוק ד' אמות וגומרה עד הנדן החמה רבי יהושע אומר עד שלש שעות שכן דרך מלכים לעמוד בשלש שעות וכו'" (עיין שם):

(שם כ"ז ע"א) **תפלה** השתר ר' יהודה אומר עד ארבע שעות וכו'. בעוורת לא יוכל לתקן זה שביטל קריאת שמע של ערבית וקריאת שמע של שחרית או תפלה של ערבית או תפלה של שחרית וכו':

(שם כ"ז ע"א) **אמר** רב כהנא הלכה כרבי יהודה הואיל ותנן בבבירתא כותיה „פירוש שאם איחר זמן תפלה של שחרית עד אחר ארבע שעות חלילה בלתי טעות שדימה שהתפלל או אגוס חולי וליסטים הרי זה בכלל משוות לא יוכל לתקן חלילה (עיין שם רש"י ז"ל):

(שם כ"ח ע"א) **אמר** רבי יהושע בן לוי כל המתפלל תפלה של מוספין לאחר שבע שעות לרבי יהודה (אשר הלכה

ד ז חזרת זמן קריאת שמע ותפלה

הלכה כמותו) עליו הכתוב אומר נוגי ממועד אספתי ממך היו מאי משמע דהאי נוגי לישנא דחברא הוא כמתרגום רב יוסף דברא דהי על שונאיהון דביה ישראל על דאחרי זמני מועדיא דבירושלם . אמר רבי אלעזר כל המתפלל חפלה של שחרית לאחר ארבע שעות לרבי יהודא עליו הכתוב אומר נוגי ממועד אספתי ממך היו מאי משמע דהאי נוגי לישנא דלערא הוא דכתיב דלפה כפשי מחונה רב נחמן בר יצחק אמר מהכא בחולותיה נוגות והוא מר לה" ופירש שם רש"י ז"ל וזה לשון „ממועד מחמת שהעבירו מועדי התפלות והחגים יהיו נוגים ואסופים וכלים" . ושם עתי בשם גדול וקדוש אחד המיוחד בדורו כי המאחר זמן חפלה חלילה הרי הוא בכלל מה שאמרו חז"ל „המבזה את המועדות וכו'" הוא מועדי וזמני התפלות :

(שם כ"ט ע"ב) ר' ירמיה עלה במערבא אמאן דמללי עם דמדומי חמה מאי טעמא דילמא מטרפא ליה שעתא" וכתיב שם רש"י ז"ל וזה לשון „לייתי במערבא על מי שמשא חפלה המנחה עד דמדומי חמה שמה מטרף לו השעה על ידי חוסר ועבר הזמן חלילה" :



ובספר „הגן" אשר בעל מגן אברהם מביאו להלכה כמה פעמים , וזה לשון הקדוש והטהור „וכן כתב הר"ר אליעזר מוירמשא (הוא בעל התוספות בהמ"ח ספר הרקח קטן וגדול) וזה לשון אפילו לתלמיד חכם , שדרכו ללמוד , אבל בשעת התפלה ובשעת הקהל אומרים ברכו , אין יכול ללמוד , כי זמן תורה לחוד , וזמן תפילה לחוד , ואם ביטל תפילה בשביל לימודו , אפי' למד כל היום כלו , ולומד לאחרים , מעלה עליו הכתוב , כאלו לא למד כל אותו היום כלו , וכן חדע בבירור , שכל המתפלל בכוונה בשעת התפילה , מעלה עליו כאלו למד כל התורה , שהרי ביטל חכמת יש ג"ן חיבות , כנגד ג"ן פרשיות שבחומש , ובדברי חז"ל (ברכות) אבא בנימין אומר , על שני דברים הייתי מלטרע כל ימי , שחאה חפתי סמוך למיטתי , פירש רש"י ז"ל , כל ימי מהרתי שלא לעשות מלאכה , ושלא לעסוק בהורה , כשעמדתי ממיטתי , עד שאקרא קריאת שמע והתפלל (עיין שם) מתוך דבריהם משמע ,

יש להתפלל חלה, ואחר כך ילמוד, דהא התפלה עולה כאלו לומד, גם נחנן שנה לצורא יחברך" (עד כאן לשון הספר הגן עיין שם):



ובספר „פרי עין חיים“ להאר"י הקדוש ז"ל חוה לשוני ורהאר"י זלה"ה אמר, אפילו מי שמשכים ללמוד ולעסוק בתורה, אינו חוזר בו נשמו, עד שתפלה, ויענה ברוך השם המבורך לעולם ועד, ואז חזרה אליו הנשמה וכו' (עיין שם):



ובספר „מדרש פנחס“ מהרב הקדוש וכו' מוהר"ר פנחס מקארען, חלמוד הבעל שם טוב ז"ל, חוה לשוני הטהור שם אות כ"ז „אמר ה' אלהי אהב להתפלל בליל הבוקר, קודם שנתחיל העולם בדברי שמו"הבל" (עיין שם) ועוד שם בשליה הספר הנשנה טובות מכתבי הר' שמואל וואליג'י, אות י"ד „שלא להתעלל לחזור בכל פעם על זמן קריאת שמוע ותפלה, ולרז את עלמו להתפלל בעונתה" (עיין שם):



ובספר „אור המורה“ מהרב הקדוש וכו' מוהר"ר זאב וואליג' מושהמיר חוה לשוני הטהור ברחמי קרח דף כ"ז ע"ב „ובשתעבוד על פנימיות הדברים השכיל לדעת דברי חכמינו ז"ל בגמרא דשנה: רבא חזי לרב המנוח דקא מאריך בללותא, אמר מניחין חי' עולם ועיסקין בחי' שעה, והכוונה, כי התורה היא למעלה מבחינת הזמן, ולכן אין מוקדם ומאוחר בתורה, כי השכל נותן, מה שהיא למעלה מן הזמן, אין שייך שם לאמר קדמית ואחרות, ואדרבה, התחלקות הזמנים נמשכים מהתורה, מה שאין כן עניני התפלה, תילה בכחית הזמנים, חוה לך האות, כיין שצבר זמן קריאת שמוע ותפלה, תמרו חו"ל זה נקרא מנוחה לא וכל להקן, כי באתה התפלה חיקוי חלקי הזמנים, כמדע מוהר הקדוש

הזרת זמן קריאת שמע ותפלה 9

הקדוש, בצפרא חסד אהער בעלמא, בשעתא דמנחה דינא חליא, ולערך חלקי הזמנים, כמו כן חובת גברא לתקן עם תפלותיו, את העם והזמן, ולכוונה זו נקרא התפלה חיי שעה, הנומנת חיות והארה לבחינת העמים והשעות, לאפוקי החורה, נקרא חיי עולם, להיותה למעלה מחלקי הזמנים, ולכן מלות לימוד החורה, ממשיך חיות מאותיותיה, אל פרטי האל"ף ב"תו"ת שבכללות הנודריגות-כולם, ולזה חמה רבא על רב המנונא, דקא מאריך בללותא וכו'" כמלא כי סוף תפילתו, היה אחר זמן התפילה, ואז אין העם ההוא מחוקק עוד ומתפעלת מתפילתו מאומה, ומה בלע לו עוד אז בתפילתו, ואין עוד לפניו אז, רק לימוד התורה לבד, כי בלימוד מתפעל לעולם, ונותן חיות והשפעה בכל חלקי השעה והעם ורגע, (עיין שם) :



ובספר "שערי היחוד והאמונה" מהרב הקדוש וכו' מוהר"ר אהרן הלוי ז"ל, תלמיד ותיק שניאור זלמן מלאדי ז"ל, בעל השלחן ערוך, והשניא, וזה לשונו בפתח ומבוא השערים "הערה השניה הוא, שהגם שהעבודה על פי הידיעה היא מוכרחת מאד, ונלרכת אלינו מהטעמים המבוארים לעיל, וכי זה כל האדם, לעבוד עבודתו יתברך באהבה ויראה ודביקות, וביטול הנפש על ידי ידיעת יחידו יתברך, הנה אף על פי כן, לא יעלה על לב אדם, שיהיה עיקר עסקו בקביעות בלימוד הידיעה הזאת, כי אם עיקר הקביעות יהיה בעסק החורה הנגלית לנו דייקא, דהיינו בגמרא ופוסקים ראשונים ואחרונים, בכדי לידע הדינים, שהוא עשיית רצונו יתברך, כל אחד ואחד לפי השגתו בהם, כי הנה ידוע ומבואר בספרו הקדוש של אדמו"ר ז"ע (שניאור זלמן מלאדי ז"ל) שהחורה נקראת לחם, והוא מזון הנפש, וכמו שנאמר לכו לחמו בלחמי, כי כמו למשל באדם שהוא חי, מלך חיות הנפש המחיה את הגוף, וקיום החיות של הנפש בגוף הוא, על ידי אכילת שהוא הלחם, ובלי אכילת הלחם, אין קיום להחיות של הנפש המתקשרת בגוף, כי אם לא יאכל אדם כמה ימים הרי יחלש וייגע, וכל התחזקות והתקשרות הנפש עם הגוף הוא, על ידי אכילת הלחם, הן את הנפש ומקשרה עם הגוף, ועל

הזדרת זמן קריאת שמע ותפלה

ועל ידי זה יהיה שכלו חזק, ומידותיו בשלימות כידוע, והנה בדבר אחד, גדלה מעלת חיות הנפש, מהלחם אשר הוא אוכל, כי חיותו הוא רחמים ושכליות, והלחם הוא לומה, ואין נגלה בו תנועה חיונית כלל, אבל ממה שאנו רואים, שהלחם ון את הנפש ומחיהו, בזה מוכרח שגדל מעלת הלחם, ממעלת הנפש החיונית, מלד השורש, כי אם שכוח החיות שבו מוסתר מאד, וכאשר יבואר איה"ש במקום אחר ביאור זה, כן הוא בבחינת חיות אלקי מלד נפש האלקות, שבארס יש ב' בחינות האלו, דהיינו חיות הנפש האלקות, הוא מלד הבנת יחודו יתברך והתקשרותו ודביקותו בו יתברך על ידי התפעלות אהבתו ויראתו, ובטילו של כל אחד ואחד הבאה מלד התבוננות, והעמקה הדעת בקריאת שמע ותפילה, והוא הנקרא חיות הנפש האלקות, ובחינה השניה שבבחינת עבודה הוא, על ידי עסק התורה הנגלית לנו, ועשיית מצוותו יתברך בפועל, אשר על ידי עסק ועשיה זו, הוא מקיים רצונו יתברך בפועל ממש. והנה התורה והמצוות הנגלית לנו, הרי הם נגלים ומלובשים בבחינת השכלה ועשייה גשמיות, בבחינת גבול דייקא, ובחממת עשיה הגשמיות, אשר כל התורה על פי נגלה, אינו רק על פי השכלת עשיה הגשמיות כידוע, והנה מלד הנגלה, הרי גדלה מעלת הדביקות והתפעלות הנפש על ידי ידיעת יחודו יתברך, שהוא הפשטה מגשמיות, על מעלת התורה והמצוות, אשר נחלכשו בעשיה גשמיית, ואכל מלד האמת, גדלה מעלת התורה והמצוות הנגלים, ממעלת חיות אלקי הנמשך בנפש, כי חיות הנמשך מלד התבוננות, ותפיסת והרגשת היחוד, הוא רק לפי שיפור כל אחד שמשער בנפשו, כמאמר הזהר הקדוש, על פסוק נודע בשערים בעלה, שהידיעה הוא כל חד וחד לפוס שיפורא דיליה, אבל השגת עלם היחוד, כאשר הוא אללו יתברך, אינו בכלל תפיסה והשגה כלל, אבל בחורה ומצות, בזה הוא גלוי רצונו יתברך ממש, והוא ורצונו חד, ואורייתא וקבה"ו כולא חד ממש, ולזה נקרא התורה לחם ממש, כמו המשל הנ"ל, הגם שמלד הנגלה, היא למטה הרבה, ממדריגת חיות האלקי, הנגלה בנפש מלד היחוד, אבל בשורשה, היא גבוה הרבה ממעלת הנפש, ולכן היא זנה את הנפש האלקות, והיא המחזקת את הנפש האלקות, שיהיה בה כח להשכיל את יחודו, ולחזק מידותיה באהבה ויראה ודביקות, וכל אשר ישבע מלחם התורה ביותר, תחזק נפשו האלקות ביתר

הזהרת זמן קריאת שמע ותפלה 11

שאה, וכן מוכן בהספך ח"ו, כל אשר יחסר לחמו של תורה, מחלש נפשו אלקות ח"ו וכו', אבל ידי הסורה ומלוח, תחזוק נפש האלקות, בהשכלתה ובינתה ואהבתה אל השם, ויראתה ממוטו יתברך, ביחד שאה ויחד עוו. והנה עם כל זה מוכן לכל משכיל, שכמו שמעלת הלחם הוא דוקא לאדם שהוא חי, או נתגלה מעלתו על ידי שמחוק להנפש, ומקשרה עם הגוף, אבל לאדם שאינו חי, הרי אין מעלתו נחשבת לכלום, כי אינו בגדר אכילה כלל, כן הוא מעלת התורה הנקרא לחם, הוא דוקא לאדם שחי בחיות אלקות, דהיינו שמחפעל בזהבה ויראה, על ידי ההתבוננות ביחודו יתברך, על ידי קריאת שמע ותפילה, או הסורה ומלוח מחזקים את הנפש אלקות ככ"ל, אבל מי שאינו מחבונן ביחודו יתברך, לקבל עליו עול מלכות שמים, ואינו מחפעל בזהבה ויראה שליים, או על כל פנים דחילא ורחימא טבעיים, הרי אינו בגדר בחינת אלקות, והאיך יזון אחוה לחמה של תורה, לכן קדם ק"ש ותפילה, לעסק הסורה, ומפסיקין מחלמוד תורה לקריאת שמע ותפילה, כדי שימשך חיות אלקי בנפשו תחילה, על ידי התבוננות ביחודו יתברך, להוליד מבינתו אהבה ויראה על ידי קריאת שמע ותפילה, ואז יהיה כל השדלותו בעסק הסורה ומלוח, בכדי לחזק את נפשו האלקות, כמו למשל מאדם, כאשר מתעורר משינתו ונמשך בו חיות נפשו, אזי כל היום משהדל בעסק פרנסתו, כדי להחיות נפשו שלא יחסר לחמו, כן הוא ממש בחיות אלקי, כי מאחר שנתעורר נפשו בקריאת שמע ותפילה, בבחינת חיות אלקי, כל חד וחד לפום שיעורא דיליה, כן כל היום ישדל בעסק הסורה והמלוח, כדי להחיות את נפשו האלקות, ולחזקה על ידי לחם הסורה, אשר על כן באחי בהערה הזאת, לכל החברים המקשיבים לקולי, שיקבעו עתים לתורחם בכל יום ויום, כל אחד ואחד לפי ענינו ויעסקו בתנ"ך ובמשניות ובגמרא ופוסקים ראשונים ואחרונים, אחר עמידתם בחפלה, וכו'" (עין שם בארוכה ותמלא נחם לנפשיך). ועוד שם, בשער האנפין, שער ג' פרק ל"ז וזה לשונו "לכן מוכרח מקודם ללחם מגדר הכלים, ולהמשיך אלקותו יתברך שלא בבחינת הכלים, ואחר שנגלה עלמיות רעונו יתברך אז יבין דוקא כוחו שבבחינת הכלים ולכן קדם הנס דקריעת ים סוף, שהוא שלא בבחינת הלבשה בטבע, כי אם למעלה מן הטבע, והנחם שנגלה על ידי מתן תורה, שהוא התגלות רעונו

רלוט יחברך דייקא בכלים, בבחינת טבע, שעל ידי זה היה
 החלבוש הנס בבחינת הטבע, שהוא מן תורה הגולה דוקא,
 בבחינת כלים, שהוא רלוט וחכמהו יחברך, בבחינת עשיה דוקא
 כידוע, וזהו גם כן ענין קריאת שמע ותפילה, ותורה ומלות,
 כי בבחינת קריאת שמע ותפילה, עיקר הכוונה הוא ללאה במסירת
 נפש, חוץ מגדרי הכלים, ולהמשיך נלוי אלקותו יחברך ממקור
 החיים, למעלה מבחינת הכלים, ולכן על ידי תפילה, יכולין
 הגדירים הגדולים, לשטח הלידופים, ואחר הענידיה שבקריאת
 שמע ותפילה, בבחינת מסירת נפש, אז יהיה הכוונה להמשיך
 רלוט יחברך, בבחינת כלים דייקא, שהם בבחינת תורה
 ומלות, שהמה דייקא בבחינת כלים, בבחינת עשיה כידוע,
 וזהו עיקר הכוונה, שיהיה לו דירה בחסותו דייקא, שהוא בבחינת
 הכלים דייקא, וכו' (עין שם בארוכה ביתר ביאור). ועוד בספרו
 "שער עבודה" הנקרא בשם עבודת הביטויס, שער התורה והמלות,
 שער ד' פרק י"ז, וזה לשונו, "רהבה בבחינת ביטול לעמותו יחברך,
 שלא בבחינת העולמות, בבחינת הביטול הזה, יש ב' בחינות, אחד
 הוא הביטול העלמי, במסירת נפש אמיתי, אשר לא ירגיש גופו וגשפו
 לחיות מהות, כמאמר הכתוב מי לי בשמים ועמד לא חפתי בארץ,
 כלה שארי ולבבי, ובחינה שלימה הוא, דייקא בבחינת מטה,
 דהיינו בבחינת עול מלכות שמים, דהיינו כמי שטפא עליו עול,
 דהיינו שאין לו אהבה לדבר זה, רק שהוא מוטל עליו בעול, והנה
 הנס שבבחינת ביטול שמד העול, הוא במדרגה החסונה מהבחינת
 ביטול שהוא מד האהבה, אבל שורש הביטול הזה, הוא למעלה
 מהביטול שהוא מד האהבה, כי הביטול מד העול, מורה על עלם
 התקשרות נקודת לבבו מד העלם, כי בבחינת ביטול שמד
 האהבה, אינו נגלה ביטול שמד העלם, רק מד אהבתו לזה,
 והתדבקות נפשו בעל לזה, אבל אם לא היה לו אהבה לדבר זה,
 לא היה מהקשר לזה, אבל הביטול מד העול, הוא, שהנס שאין
 לו אהבה להדבר, ואין לו חפץ נגלה, אף על פי כן נטפא העול
 ומחטבל, זה מורה על עלם התקשרות, ועלם הביטול מד
 העלם, ולא מד חפץ נפשו בלבד, אשר על כן העיקר הוא לקבל
 על עצמו עול מלכות שמים, ולכן נקרא מידת מלכותו יחברך,
 שער להכנס, כמאמר הזהר הקדוש, בה עאלין ובה נפקין דהיינו
 בחמלה לריך לעילא, על ידי מידת מלכותו, לבחינת ימד לייחודה
 בצעלה

בבעלה, ובחמילת הבנת היחוד, בכדי שיהיה נחפס במוחו ולבו התגלות אהבה ויראה ודביקות, מוכרח לקבל עליו בחמילה בבחינת עול, שהוא בחינת אמונה וביטול הרצון, בכדי לבטל על ידי אמונה זו, מגשמיית הגוף, אשר נגלה לים ונפרד גמור, ואז על ידי אמונה ועול מלכות שמים יכנס ויעיל, להבין על ידי פעולות העולמות, ימירו יתברך באהבה, והתקשרות, בקריאת שמע ותפילה, ואחר התקשרות זה, לריך לקבל עליו העול, מלד עלמותו ברוך הוא, אשר אין זולתו יתברך, ויבטל עלמו מלד ראונו יתברך, בבחינת תורה ומצות, ועל זה אמרו רז"ל, עשה ראונו כרלווק, בטל רלווק מפני ראונו, כי בקריאת שמע לריך ליחד בבחינת התקשרות, שיהיה ראונו יתברך כרלווק, שהוא אהבה והחפץ מלד נפשו, כן יהיה החפץ מלד ראונו יתברך, ואחר זה לריך להיות ביטול ראונו לגמרי, אל ראונו יתברך, בבחינת עול, ובחינת עול זה מעורר כוח עלמותו ברוך הוא שבהתורה, וד"ל" (עיין שם). ועוד שם פרק כ"ב וזה לשונו, ׀ולכן קדמו לעסק התורה קריאת שמע ותפילה, בכדי לעורר כוחו יתברך שבבחינת העולמות, ועל ידי התעוררות כוחו יתברך נגלה כח עלמותו ברוך הוא דייקא בהגבול ונפרד, על ידי בחינת שלש תורות המבוארים לעיל, ובעסק התורה הרי הוא מתקשר אללו יתברך באין הבדל כלל, כי בעסק הזה אינה בחינת התעוררות לבד, רק גילוי עלמותו ברוך הוא בפועל, בבחינת העולמות, על ידי ראונו וחכמתו יתברך, כי מלד האמת, הרי כל המליאות הכל הוא עלמותו ברוך הוא, רק שמלד הנגלה המה נגלים לנפרדים ומסתירים גלוי עלמותו ברוך הוא, אבל כשמעוררים על ידי הביטול באהבה ויראה ומסירת נפש, לבטל בחינת הנפרדים, ומסתירים ההסתרה, הרי מגלים עלמותו ברוך הוא, כאשר הוא באמת, כמאמר הכתוב, ואמת השם לעולם, שמלד האמת השם לעולם דייקא, בבחינת עולם, ולכן נקראת התורה אמת, כמאמר הכתוב, אמת קנה ואל תמכור, דהיינו שעל ידי התורה יתגלה אמיתותו יתברך מלד העולם, בלי הבדל כלל, וזהו ואל תמכור, דהיינו שלא ירחיק אלקותו יתברך מהעולמות, שהוא לשון מכירה, שהוא מלשון נכר, ואדרבה על ידי התורה יתקשר בעלמותו ברוך הוא, בלי הבדל על ידי הכלים וכו" (עיין שם) אבל אש הוא לא קדם קריאת שמע ותפילה לעסק התורה, להתעורר כוחו יתברך שבבחינת העולמות, ואז חלילה

הזהרת זמן קריאת שמע ותפלה

לא וי שהוא לא יקשר בחורו, רק עוד יפריד חלילה, ויעשה פירוד בין הדבקים, ועוד יקלקל חלילה, במקום שהיה לו לחקן, ויתחייב מיסה חלילה, כמו שאמרו חז"ל, עכו"ם הלומד תורה חייב מיסה, יטן אין לו הקדמה קריאה שמע ותפילה, ובחינה, כמבואר שם פרק כ"א (עיין שם). ועוד שם פרק ל"ו וזה לשונו „ולכן דרך כלל התגברות שכלו ומידותיו הוא בעת התפילה, ואחר התפילה הוא הסתלקות המוחין ואז תהיה עבודתו בעסק החורה ומלוות בבחינה מעשה וכו'" (עיין שם). ועוד שם פרק ל"ז וזה לשונו „על כן אחר התפילה הם הסתלקות המוחין בכדי לעסוק בחורה על ידי בחינה נלה הוד יסוד דייקא וכו'" (עיין שם). ועוד שם פרק ל"ח וזה לשונו „על כן כל יפול לב האדם עליו ממישטו ההתגלות ועל זה אמרו רז"ל לא עליך המלאכה לגמור וגם לא אחת בן חורין להבטל ממנו רק שגלך להיות התחזקות תמיד לייגע נפשו בכל כוחו בקריאה שמע ותפילה ולקבל עליו עול מלכות שמים על כל היסוד בבחינה נלה הוד יסוד ואפילו על ידי עסק החורה והמלוות וכו'" (עיין שם בארוכה ותמלא כחת):

ובספר „לקושי תורה" מר' מרדכי מטשערנאביל בהרב הקדוש
 הר"ר נחום מטשערנאביל תלמיד הבעל שם טוב ז"ל וזה
 לשונו הקדוש והטהור, בהדרכה ה', „ורתשובה בדיבור לריך לקבוע
 עתים לתורה ותפילה בכל יום הן ביום הן בלילה ולימוד כל מה
 שיכול ולהיות ניעור כל ליל ששי ולהיות עוסק בחורה אפילו אם
 מקיים מלות זוג לריך לטובל מיד וללמוד עד אור הבוקר ולהתפלל
 תיקף ומיד וכו'" (עיין שם) ועוד שם, בהדרכה ז' וזה לשונו,
 ואחר התפילה יקבע עתים לתורה דהיינו חנ"ך משניות שהוא
 תיקון לנשמה וכו'" (עיין שם):

ובספר „לקושי מודרי" ל" מהרב הקדוש ר' יהודא לייב
 מואוויטפאסט תלמיד ותיק ומובהק להרב הקדוש רבי אלימלך
 ז"ל בהמ"ח ספר נועם אלימלך והוא בהסכמת ר' חיים לאנשער
 והוא

חזרת זמן קריאת שמע ותפלה 16 ח

וסוף מפליא שם מאד בקדושה וחסידים הרב מסר"ל הנ"ל מד
 שאין גומר עליו את ההלל וזה לשונו בפרשת בראשית, במדרש
 רבה פרשה ב' והארץ יתה תהו ובהו אלו מעשיהן של רשעים
 ויאמר אלוקים יהי אור אלו מעשיהן של לדיקים אבל איני יודע בזיוה
 מהן חפץ אם במעשה אלו ואם במעשה אלו כיוון דנתיב וירא
 אלוקים את האור כי טוב הוא במעשיהן של לדיקים חפץ עד כאן
 לשון המדרש והמדרש הזה פליאה וכי אפשר לומר שהקב"ה חפץ
 במעשיהן של רשעים ח"ו. אך נראה לפרש לפי שיש דרך פשוט
 בעבודת הבורא לעשות כל המצות לאמיתן ולהתפלל בציבור ובזמנה
 ולהתרחק מכל מיני שחוק ומכל טיול לבטלה וזה נקרא דרך
 לדיקים, ויש עוד דרך אחר דהיינו שלא להתפלל פעמים עם הציבור
 ופעמים לאחר זמן תפילה בכדי להתפלל בזמנה יתירה ושאר
 ענינים בדומה לזה, וזה נקרא מעשיהן של רשעים לשמה כנ"ל
 והשאה אחי שפיר שאמר המדרש איני יודע בזיוה מהן חפץ כי
 אפשר להיות שטוב לעשות מעט רשע לשמה כנ"ל כשהוא אומר
 וירא אלוקים את האור כי טוב הוא אומר שהקב"ה חפץ רק
 במעשה הלדיקים כנ"ל. ועוד שם בפרשת עקב וזה לשונו "רק
 באבותיך חשק שהלך בדרכי האבות על פי הסורה הקדושה (שאמרו
 כל המקדים בקריאת שמע ותפילה הרי זה משוכח, ותיקון היו
 גומרין אותה עם הנה החמה כדי שיסמוך גאולה לתפילה" עיין
 שם) ולא הלך בדרכים לפי שכלך ח"ו וכו'" (עיין שם). ועוד שם
 פרשת קדושים, ולהבין שהקב"ה נקרא רעך כמו שנאמר רעך
 ורע אביך אל תעוזה ואת רומז לנו הכתוב לא תעשוק את רעך
 רעה לומר שלא תעשה המטה שלא בשמחה ח"ו ותעשוק בזה את
 רעך זה הקב"ה פירוש שתתן כח בם"א ח"ו, ואם תאמר כשלא
 תוכל לעשות המטה בשמחה, לא תעשה שום מטה ולא תאמר
 שום ברכה ותפילה, ותאמר בלבדך עתה אין שמחה לעשות המטה
 כראוי, לכשאפנה ואוכל לעשות בשמחה אז אעשה, לכן נאמר לא
 תגזול כראיתא את הנהנה מעולם הזה בלא ברכה כאלו גזול וכו',
 אלא מחייב אתה בכל עת שאתה לרך לעשות אתה מטה או
 להתפלל או ללמוד תורה מחייב אתה בכל יכולתך לעשות בשמחה
 רבה וכו' ולא לאחר אף רגע חלילה ותלילה (עיין שם בטומו"ד):

ובספר „באר משה“ מהמניד הקדוש מקאזניץ בן המניד הקדוש הר"ר ישראל מקאזניץ בעל המחבר ספר „עבודה ישראל“ ועוד ספרים רבים ונכבדים מאד וזה לשונו בפרשת ויחי „ושמעתי כמה פעמים מאדוני אבי מורי ורבי זל"ל אך שהפליג בננות המהטללים בעבודה ומאחרין עד אחר זמן התפילה הרבה באומרים שאין כעת זמן הראוי להתפלל שעדיין אין להם בהירות המוחין כראוי, שבדאי אין זה משלימות העבודה להתחין עד שיבוא אליו התעלותא דלעילא כי אין זה מהחידוש שיחפלו בכוונה כשיעוררו אותו ממרום אך עיקר השלימות הוא להתחזק מעלמו הגם שאינו מרגיש בעלמו שום חשק והתלהבות אף על פי כן יעשה כל ההתאמלות עד שייעורר אל העבודה וכמו שנאמר בבוקר זרע זרעך ולערב אל הנח ידיך פירש בבוקר כשאר בוקר יאיר על הארס בהתעוררות עליון אל העבודה אז בודאי זרע זרעך אך גם ולערב כשיהיה לפעמים בחינת ערב להארס שנתקרה לגמרי מהתלהבות אף על פי כן אל סנה ידיך לא תמונע כחך מלהתחזק בכל כח ועוז להתעורר עלמו לעבודתו יחברך ויאמין בעלמו שאולי הוא לאיזה נסיון שמנסין אותו ממרום למי הוא פונה בעת לרה ואיך יתנהג כשיקח מאתו בהירות המוחין על כן מהראוי שיעמוד הארס בנסיון ויתחזק בכל כוחו להתעורר מעלמו ולהתחזק בכל האפשרי לעמוד על עמדו ולהתפלל תפילתו כראוי וכמו שכתוב עורה כבודי עורה הנבל וכנור אעירה שחר וכו" (עיין שם בארוכה ביתר ביאור ותמלא נחת) :

ובספר „דברי תורה“ כתב בשם הרב המניד הקדוש ר' ישראל מקאזניץ זל"ל וזה לשונו „שומר רוח לא יזרע (פירוש) מי ששומר וזמחין עד יערה עליו רוח ממרום שיוכל להתפלל איש כזה לא יוכל לזרוע ולעבוד את השם. ורואה בעבים לא יקלור (פירוש) שאפילו עב הענן סך בעדו שאין מוחו בהיר וחזק כל כך אף על פי כן רואה לעבוד עבודתו איש כזה לא יקלר בעבודת השם יחברך וכו" (עיין שם בארוכה) :”

הזהרת זמן קריאת שמע ותפילה מ 17

ובספר „מעלת המידות“ מעלה שביעית, הנקרא מעלות התפילה, בסוף המעלה, כתב וזו לשונו „והשתדלו להתפלל כל תפילותיכם בעונתן וסדרן, וקראו קריאת שמע שחרית וערבית בעונתה, כדי שיקבל הקב"ה תפילותיכם לרצון, ותזכו לראות במהרה בראת המשיח וכו'“ (עיין שם בארוכה):



ובחומשים חדשים, הדפסאים גם בלשון אשכנז, כתיב שמה בשם ספר „זרע קודש“ ויה חיבו כוונתו על מקרא קודש, וארחנן אל השם בעת ההוא“ מהו כוונתו בזה שאמר משה רבינו בעת ההוא, להראות לך, כי כל אדם באיזה אופן ומעמד הוא, אם דעתו ללוה, או ערופה חלילה, או בלעד ומזוק ייגון ואנחה, אף גם אז לא יאחר, ולא ימנע את עצמו, מלהתפלל אל השם הטוב, ולא ימתין על דעת ללוה ועת מנוחה, כמו שעשה משה רבינו עליו השלום, שהתפלל אז בעת ההוא, ואף אם הוא היה אז בדאגה, ועת לרא ייגון ואנחה, כי לא לחנם הביאו השם הטוב למקום זה, ולעת כזאת, רק כדי שיתפלל גם אז בעת ההוא וממקום זה נומס, ואז יקבל השם מזה נחת רוח חדש וגדול מאד, מאין כמוסו, ואם ימתין חלילה, נמלא כי חלילה שיעל השם כביכול לבטלה, ולזה נאמר, והיה כי ימלאוך לרות רבות ורעות, ובקשת משם את השם אלתיך ומלאה ולא ימתין חלילה על דעת ללוה ועת שקטה, כי חלילה יבעל בזה כביכול רצון השם הטוב, וד"ל, (ועיין שם בארוכה):

ובסידור תפילה אשר נדפס בלקוטי בהמ"ח ספר „מסגרת השלחן“ בהלכות תפילה וזה לשונו „גם מה שמתנין קלה להתפלל תפילת שחרית בתשעה באב אחר חגות היום, כדי שיתפללו בטוה ותפילין, הוא טעות גדול, ולמה יעברו ברצון על דברי הגמרא ושלחן ערוך ופוסקים סימן פ"ט דאחר חלות האור להתפלל תפילת שחרית, ואי משום דרוצים להתפלל בטוה ותפילין, הרי מבואר בגמ' ופוסקים סימן ס"ז דמי שאין לו תפילין ומתירא שלא יעבור זמן קריאת שמע ותפילה, יקרא קריאת שמע ויתכלל בלא תפילין, וכשיבוא אח"כ לידו יניחם במנחה או יניחם באמצע היום ויאמר בהם איזה מזמור, עכ"ל. וטוה קיל מתפילין כמבואר שם וק"ל“ (עכ"ל ע"ש):



ובספר „דרך חסידים“ מבהמ"ח ספר „לשון חסידים“ כתב בשם לואח הר"ר ישראל בעל שם טוב ז"ל זה לשונו הקדוש אוח (ס"ב) „בגון דא לריך להודיע להרגיל בחנות לילה ולכל הפחות יזהר להיות התפלה בין בקיץ בין בחורף קודם הנך החמה דהיינו שתהיה רוב התפלה עד קרוב לקריאת שמע קודם הנך החמה והחילוק בין קודם הנך לאחר הנך כרחוק מורח ממערב כי אז עדיין יכולין לבטל הדינים וסימניך והוא כחתן יולא מחופתו וכו' ואין נסתר מחמתו אל תקרי מחמתו אלא מחמתו כלומר כשכבר השמש יאלה על הארץ אז אין נסתר מהדינים הבאים ממלאכי חמה על כן אל יהא בעיניך דבר זה קטן כי גדול הוא ובעל שם טוב ז"ל היה מדרק גדול על זה ולפעמים כשהיה עת שלא היה לו מנין היה מתפלל ביחידי (לואח הריב"ש דף ג') „עין שם) ועוד שם אוח (קנ"ח) בשם ספר „נחלת שמשון“ פרשת דברים וזה לשונו „מובא בכתבים אם אדם מאחר תפילתו שעה ומחלה אחר הנך החמה אין תפלתו נוקבלת באותו היום עד יום המחרת וזה שנאמר ברוך השם יום יום ודרשו רז"ל בכל יום תן לו מעין ברכותיו היינו שלא יאחר הברכות ותפילות של אותו יום להיחוס מעוכבים עד למחר וזה שכתוב עולת שבת בשבת ודרשו רז"ל ולא עולת חול בשבת ויום טוב כי על ידי איחור התפילה גורם להיות עלייה של תפילה ערב שבת בשבת ושל ערב יום טוב ביום טוב ובא הכתוב להזהיר אותנו מזה רק בכל יום תן לו ברכותיו של אותו יום על ידי תפילה בזמנה שם פרשת דברים“ (עין שם בארוכה):

ובספר „חסד לאברהם“ מהרב הקדוש ר' אברהם המלאך כתב שם הנהגות ישראל מבני הקדוש הר"ר שלום שכנא ז"ל וכתב בהנהגותיו שלריך האדם להתפלל תחילה כל תפילתו מראש ועד גמירה ואחר כן למוד את שיעורו בתי"ך ותלמוד ופוסקים ראשונים ואחרונים ולא יזוז מהדרך הזה כל ימי חייו ולא טוב לו : (עין שם בארוכה בשלהי חלק ראשון חסד לאברהם):

19 י הוזהרת זמן קריאת שמע ותפלה

ובספר „לקוטי עצות“ ממוהר"ן הקדוש בהמ"ח ספר „לקוטי מוהר"ן“ ועוד ספרים רבים ונכבדים וזה לשונו שם בעניני תפילה אוח (צב) „צריך להודרו להתפלל תמיד בזקוק השכם, ותיכף שיתחיל להאיר היום יתפלל תיכף בלי איחור, ולא ילמוד עוד ומכל שכן שלא יעשה שום דבר מעסקיו עד שיתפלל וגם אל יטעה בטעות של המחמירין בענין הנקיות, ומבלים זמן על זה, ומבטלין רוב ימיהן מתורה ותפילה מחמת זה, וגם מאבדין את גופן בידים, ובאין לידי חלאים רבים על ידי זה, כידוע כל זה, כי הכל הבל ושטות, והוא רק מפשה בעל דבר שמלביש עלמו בחומרות אלו, כי באמת כל זמן שאיטו נלרך לנקבו ממש מותר להתפלל, ואל תשגיח כלל על סברות הנוחמירין בענין זה, כי טעו בזה מאד, ואפי' אם נמלא באיזה פוסק חומרה בזה, אין הלכה כמותו כנגד רוב הפוסקים המקילים בזה מאד, וגם הפוסק המחמיר לא כיוון כלל ח"ו לחומרות של שטות של אלו המבלים זמן על זה ורוב ימיהם הם עוברין זמן קריאת שמע ותפילה וגם אחר כך תפילתם ועבודתם מבולבלת מאד מחמת זה ויש לך על מי לסמוך על רוב הפוסקים ורוב הגדויקים שבימינו שהזהרו מאד לבלי להשגיח על זה כלל“ (עיין שם ודו"ק מאד):



ובספר „דזיי עולם“ מבהמ"ח ספר „יד הקטנה“ וספר „מסילת הדעת“ ועוד ספרים רבים ויקרים ונכבדים וזה לשונו הקדוש והטהור בקילור (כי דלגתי הרבה ממאמריו הנעימים יען אין כאן כוונתי בהם) „ולד היה האדם מתעלל גם בעניני גופו וגויחו, כמו על נפשו ונשמתו, היה העונש בלתי קשה כל כך, אמת לא כן הוא, כי אם נערוך ונבחון היטב את כל מעשיו ופעולתו, אשר יעשה בשביל גופו וגויחו, נמלאם כולם על לד היומר טוב, וכל מחסור אין בהם, את הכל עשה יפה בעתו, במועצות ודעת, בצריות נפלא ומהירות עלום, בכח גדול וביד חזקה ולא התעלם מהם אף רגע וכו' לא כן בעסקו בתורה ובמצות וכו' וכן גם בקריאת שמע, שהיא עיקר ויסוד אמונתו, וקבלת מלכותו יתברך שמו עלינו לא יחוש כלל אם הוא חוץ לזמנו חלילה ואף כי בצורת עירין פתגמין שכל שאינו קורא קריאת שמע בזמנם חייב

חייב נדוי השם ישמרינו כמו שכתבו בזהר הקדוש וכו' וכן בחפילה לא יחוש כלל אם הוא חוק לזמנו הקבוע להלכה בשלחן ערוך סי' פ"ט וכו' וכיוצא בכל המצות כולן שלריבין עיין והתבוננות רב באופני עשייתם והוא יעשה אותם כפי ההזדמן ומן הבא בידו כמזכרת מפני היראה או מפני הכבוד ללא ידי הבריות כי גבול יש להם לכל המצות, כמאמר חז"ל אלה המצות, אם עשיתם כמלכותם מצוה, ואם לאו אינו מצוה, והראיה שהוא עושה אותם רק ללא ידי הבריות, כי האיש אשר יגיד לו למה אתה עושה שלא ברין, או חוץ לזמנו, או חוץ למקומו, רגוס ירגוס אותו באבני חרפה וכלימה, ובכשיל וכלפוט השגחה יהדפנו, ולא יוכל דברו לשלם כאלו ירד לו לחייו (גדול האומר בפיו יותר מן העושה מעשה) ואלו היה עושה המצות, אך לכבוד בם אלקים ולא אנשים, ואך לקיים את מאמר המלך יתברך שמו, אז היה מחזיק טובה רבה לכל אשר היה מראה לו איזה חסרון ומגרעת במעשהו למען יתקנו כאשר יעשה החרש האומן אשר יעשה איזה כלי או מלבוש להמלך שיחפש היטב אחר כל חסרון והאיש אשר יראה לו איזה חסרון אשר היה נעלם מעיניו, הגה ישא אליו תודה וברכה, ותשואות חן חן רב ממעמקי לבבו, כי טובה רבה עשה לו שלא יהיה נגלה קלוטו אלל המלך ובפרט אם עוד יפחד ללבו אולי עטש יענוש כי יגדל אללו טובתו ויזיף לו על אחת שבע בצרכתו ומכל שכן בדבר עבודתו יתברך שמו, אשר באם מקלקל מעשיהו בזה הוא מעוות שלא יוכל לחקן בעולם הבא וכמאמרם ז"ל היום לעשותם ולא למחר לעשותם על אחת כמה וכמה טובה מכופלת יעשה לו המלמדה דעת ויגלה לו החסרון והמגרעת, בהמצוה אשר יעש, והיה ראוי לו שיהיה בוטר בקרב לבו להבנתו ובפניו ובשפתיו יקריב לו מנחת תודתו ויכיר את גודל טובתו שהוא הוא המטיב לו היותר גדול שבעולם שמטיב לו הרבה יותר מאביו כמאמרם ז"ל אבדת אביו ואבדת רבו אבדת רבו קודמת שזה הביאו לחיי עולם הזה וזה הביאו לחיי עולם הבא (ובמקום אחר הארכנו בעזה"ש) וכן הוא מזילו מרדת שחת ומלמדו להועיל לקנות לו חיי עד וגלגל, אשר מבלי שיעור ותכלית וגבול היה לו לאזהבו ולחבבו ושיהיה יושב בסתר לבבו ושיהיה חובשו להיות שומר לראשו ומשים אותו ליועץ, ונהפוך הוא שעוד נהפך לו לרועץ ותחת אהבה איבה ותחת תהילה תהלה ותחת ברכה לוחה וכו' (עיין שם בארוכה בדבריו המתוקים מדבש ותמלא נחת לנפשך):

ובספר „מאור ושמש“ מהרב הקדוש הר”ר קלוטמוס קלמן ז”ל בהרב הקדוש מוהר”ר אהרן הלוי ז”ל זה לשונו בפרשת נביאים בפירוש המקרא לא בשמים היא, כי המלה הזאת וגו’. ועוד מחנאי העבודה התמימה לכל יפסיע האדם אפילו כחש השטרה שיעבור חלילה על האזהרות התורה והזהרות חז”ל ובעלי האסופות האחרונים אשר דבריהם מלאו פני תבל בשלחן אשר ערכו, וכל הפורש מדבריהם כפורש מחייו והאנשים אשר יעשה להם כהיתר לוותר על דברי הפוסקים בחשכם כי אם לא יתפללו בזמנם הפילתם יותר מעולה וכדומה עבודה, עבודתם אך שוא והכל וכל זאת יבין האדם הבא לעבוד עבודה, ועבודה משא דבר השם, לידע ממי יקשיב לדעת את השם, וכל זה נרמז במאמר הכתובים וכו’ לא מעבר לים הוא, ידוע מדע כי התורה נקראת ים החכמה וים התלמוד ואמר לא תמלא דרכי השם מעבר לים, פירוש האנשים העוברים ומוותרים על התורה ומורין היתר לעלמן לעבור זמן התפילה, וכדומה, לאמר מי יעבר לנו אל עבר הים, פירוש שאמר שאתה נכסף ומתאוה לעבור אליו ולהתדבק במי שעובר על ים התורה, ויקחה, שילמוד אותנו ענינו, לא תעשה כן, רק כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך דייקא, שהעיקר הוא עסק התורה בפה לא לבקש גדולות שידמה לעסוק במעשה דברים בטלים ולהדבק במחשבתו בדברים העליונים רק בפיך תלמוד ובלבדך לעשותו גם כן כנ”ל” (עיין שם בארוכה ותבין את כל כוננו לאמיתו):



ובספר „עשה טוב“ מהרב הקדוש הר”ר לבי הירש זיטשאווער בהמח”ס „פרי קדש הלולים“ והמה הקדמות ודרך לען חיים להארי” הקדוש ז”ל ועוד ספרים זה לשונו שם דף ט’ ע”א „עוד בענין נשאת ונתת באמונה שלא תהיה אחי פתי יאמין לכל דבר אפילו לרב מובהק ומפורסם אפילו יהיה דומה הרב למלאך השם לבאות לא תאמין לשום עובדא ומעשה לנהוג אחריו שום דקדוק מעשה עד שתדקדק בעלמך בכל תועה אשר ראת לרבך ותהיה נושא ונותן בדבר מאיזה טעם ושורש מה אשר עשה הרב תועתו ומעשה זו, הסם שהתנועה ועבודה רבך הוטב בעיניך ויש

יש לך הנאה הימנה, כי מחמת אהבת רבך יש לתנועה מן בעיניך גם על זה אמר בספר „נועם אלימלך“ שהדבר ההוא הוא כמין פסל ח"ו, ראה לומר לעשות תנועה דוגמת תנועת רבך, זה מפורסם לחסידים ואנשי מעשה אבל אם אהה נושא ונותן והתנועה יש לה טעם מן התורה וכונה הרלויה על פי התורה אזי תשכיל ואז תעשה, כמו שכחוב למטן תשכילון את כל אשר תעשון (ולא כמעשה קוף בעלמא העושה מה שרואה מבני אדם) ובפרט אם ראיח אשר הרב עושה לעלמו איזה דבר שלא כדרך התורה, כגון אם מאחר זמן תפילה, ומשנה הזמן שקבעו חכמים לכל דבר שבטעולם, לכל המעשה אפילו זמן סעודת תלמידי חכמים, הגם שהרב לדיק ומפורסם, לא תעבור אהה על דברי חכמים ח"ו אפילו על תנועה אחת, והרב הלדיק שטושה אפשר בהוראת שעה, שאפשר לפי מזג גופו וכוחו הוא עושה על פי משקל דריאותו, ולריך אהה לדנו לכף זכות, ותלילה ח"ו להרהר אחריו, אבל אהה לא תעשה כמעשהו נגד התורה וכו' אפילו יאמר לך שקיבל מאליהו אל האמין לו, ולא תשמע לו, וכבר אמרו חז"ל (יבמות ק"ב ע"א) אם יבוא אליהו ויאמר אין תולדין בסגדל אין שומעין לו ואפילו נגד תקנת חכמים בלבד לא תשמע לו, תהלה לאל יתברך שמו בעלי גלוי אליהו האמתיים כמו בעל הזכר הקדוש והרמב"ן ותביריו ז"ל והארי"ו ז"ל והבעל שם טוב ז"ל לא אמרו לנו דבר אחד נגד דברי הגמרא בתלמוד אפילו כל שהוא, לכן אחי הזכר בזה וזהו תכלית נושא ונותן באמונה ובוה שלום לך וכו'. ונאמר על פי התורה אשר יורוך ועל פי המשפט וכו' הגם שאין לך אלא שופט שבימך לריך לבכר לך על פי התורה ועיין ברמב"ם סוף הלכות מלכים סימני מלך המשיח: עתך (זה סדר מועד) ואיחא שם בגמרא (שבת ל"א ע"א) שאולין קבעת עמים לתורה (פירוש אם שמר לעשות כל דבר תורה וזה ודין בעתה ובזמנה) ובאמת זה כלל גדול כי דבר בעתה מה טוב וכל עת כוונה בפני עלמה, כמו אחר חרות כגולה לעסק התכמה וסגולת הבוקר לתפילת הבוקר ולתפילין ולילה לאו זמן תפילין הוא ואפילו יהיה מוחו ברור וללול ובריא וחזק, אמרה תורה שאין זמן תפילין אז, כי דבר שלא בעתו לא טוב, כי יש ליטרות במידותיו יתברך שמו, עת לכל חפץ, ורצון הבורא מידת יום למד, ומידת לילה לחוד (עיין בזהר פרשת קרח בפסוק בוקר וידע ס' וכו') לכן אחי ורעיי, תזהרו העת והזמן שקבעו חכמים לנו

חזרת זמן קריאת שמע ותפילה יב 23

לנו, לקריאת שמע ותפילה בבוקר ובערב, ברוך שנחר זהה וכמשנתו, וכן זמן אכילה וזמן שינה וזמן קימה ולכל דבר מעשה יש ברא דליטורא ליטורי המידות המשמשות לכל אחד וכו' והמשנה העת שלא בקביעת שקבעה החורה מהפך הליטורות ומקלקל היסודות ועיין בזהר פקודי דף רכ"ג ע"א בה"מ פתח ואמר והיה אמונת עתך וכו' עד כאן לשון הספר „עשה טוב“ (עיין גם בארוכה ותמלא מבואר ומפורט):



ובספר „דרד פקודיך“ מהרב הקדוש הר"ר לבי אלימלך מדינאבי בהמה"ס „בני יששכר“ „ואגרא דפרקא“ „ורגל ישרה“ „ומעיין גנים“ ועוד ספרים רבים וכנבדים הנודעים לשם ולתהילה, וזה לשונו גם מו"ח ט"ז שלא לשבור עלם בפסח חלק המחשבה). ד. „ואנחנו בעינינו, לדרך שכתבתי במורה יק דמת, נראה לי גם כן בכאן כוונת הרמז במורה הזאת, הגם שיש לייך בעקבי האלף כנרמזו לעיל, כפי הדרך הנכון אשר למד אוחז מורהו ללדקה, הגה בזה האזהרה במורה הזאת שלא ישבור עלם בפסח, עלם הוא גוף ועיקר הדבר נקרא עלם, היינו בעיני מנהגים, אשר ילמוד מפי רבו, לא יתנהג רק בדבר שאיש מתנגד לעלם, היינו הדברים שאינם ניגוד לאיזה מורה ולאיזה דבר מדברי חז"ל, מה שאין כן כשיש במנהגיו איזה ניגוד לחורה שבכתב ובעל פה, או אפילו לאזהרה קטנה מדברי חז"ל, שכל זה הוא עלם חורחיתו, לא יאבה ולא ישמע להתנהג במנהג הזה הגם שרואה מנהג הזה אלל הרב, אפילו אם יעמוד לו הרב התמה באמצע השמים, ויבקע לפניו את הים, ואפילו יהיה המורה חכם כמלאך השם לצאות, לא יאבה ולא ישמע אליו, וכבר דברנו מזה במקום אחר באריכות, הגם שדרך לדון את הרב לכף זכות, באזור בלבו אפשר אינו מבין ענינו, ואפשר הרב עושה משום עת לעשות להשם וכיוצא, כי חלילה להרהר אחר רבו כחופ השערה וכו', אבל התלמיד בעלנו הרואה להתלמד, לא יאבה להתנהג בשום אופן במנהג העוקר איזה הלכה מדברי תורתיו הקדושה, כגון לבטל חלילה עונת קריאת שמע ועונת תפילה, בזמנים שקבעו חז"ל, הגם שיפחך כמה אנשים מתחכמים לרעם

הזדרת זמן קריאת שמע ותפלה

לדעתם, באמרה שזמן הלימוד להמחין, עד שירגישו יפעת שפעת מוחין וגדלות, חדע ידידי שזה עלת הילר, הגע בעלמך אם יעלם בדעת האדם שלא לאכול מלה בפסח, רק ימחין עד חג השבועות, שאז יהיה לו מוחין וגדלות מאור פני מלך, כי תיעיל כלה לחופה, הירלה השם אלקי ישראל בעבודה זו, נאנן הוא בעל מלאכתיו, אשר עשה לנו את הנפש, ונתן לנו את תורתו, אשר היא בעלם למעלה מן הזמן, ונתנה לנו תחת הזמן, להורות כי לכל יש זמן, ועם לכל חפץ תחת השמים, והמתחכמים הפרו חוק התורה (כי התורה הוא למעלה מן השכל וחכמת האנושי, ואם הוא ירלה לעשות חוק המלצה כמו שירדו שכלו וחכמתו נמלא כי הוא יאמר על טוב רע ועל רע טוב חלילה) וכיוצא בדברים אחרים אם רואה התלמיד שהרב עושה דבר שהוא מנגד לתורה, לא יאבה ולא ישמע, ואת הרב ידון לבקף זכות, הבן הדבר, והיו הדברים האלה על לבך, קשרם על לבך, ענדם על גרגרוחך, כי רבים שגו בזה, וסמכו עלמן על קנה רלון, עיין נא בדברי הרמב"ם בעניני הנביאים, ותראה שדברי בניי, על יסוד ועיקרי התורה, מול זה נא הרמו בענין הפסח שכתבנו רמזו לעיל, עלם לא השברו בו, רלה לומר הגם שלויחך שלא להוליח מחבורה לחבורה, רק העמוד במנהג חבורתך, כפי אשר יורוך מורך, על כל זה ועלם לא השברו בו, היינו עלם ועיקר דיני התורה המוזכרות בכתב ובעל פה, בין והחבונן, כי כאן קלרחי, ובנוקוס אחר הארכתי : דג"ה, וזה לדעתי הנאמר בנתינת התורה, בחדש השלישי ללאת בני ישראל מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני, הנה מהראוי היה לכתוב באחד לחודש השלישי ללאת בני ישראל מארץ מצרים באו וכו', מאי הנרלה ביום הזה, הוא להורות לידע ולהודיע ולהודע, הגם שפתורה היה בעלם למעלה מן הזמן, נתנה הש"ת תחת הזמן, להורות שכל מלוחיה נהוגות דוקא בזמן הראוי, על כן נתינתה היה דייקא בזמן הזה, ולא בזמן אחר, על כן זה יורינו יולר בראשית, ביום הזה דייקא באו מדבר סיני (כי יום הזה ושעה זו היו מסוגלים לזה ולא יום אחר ולא שעה אחרת חלילה) ולא בזמן אחר : וכן תחבונן ויהי ביום השלישי בהיות הבוקר להורות דייקא בזמן להורות כי כל מלוחיה דייקא נהוגין בזמן (וזמן אחר אינו טובל המלצה ההוא בשום חופן בעולם) וני שמתחכם על זה חלילה מתחכם על מלוח

הזהרת זמן קריאת שמע ותפלה יג 26

מזאת הסורה וחוקותיה בין והתבונן" עד כאן לשון הספר ודך פקודיך (עין שם ובמלואה הקודמת ותמלא נחת לנפשך) :

— 313 —

ובספר „תולדות יעקב יוסף“ מהרב הקדוש הר"ר יעקב יוסף הכהן בהמ"ם „בן פורת יוסף“ „ולפנת פענח“ חלמיד חזר לבעל שם טוב ז"ל וזה לשונו שם בפרשת חזריע „ויובן זה על פי מה שכתב האלשיך הג"ל שם בפסוק י"ד מדרכיו ישבע טוב לב ומעליו איש טוב, פתי יאמין לכל דבר וערום יבין לאשורו וזה לשונו כי אין ראוי לאדם ליטען על דרכיו של עולמו וסברותיו לפי שכלו, רק ידרוש דעות חכמי לב למעלה מאיכותו, ולא שיקבל כל מה שיאמרו לו, רק יבחין ויבחר וכו', וזה שכתב אשר ישבע מדרכי עולמו יקרא טוב לב, אך איש שלא ישבע רק מעליו, רוצה לומר מאיש שהוא למעלה ממנו, נקרא איש טוב, ולא שיקבל כל מה שיאמרו לו, כי פתי יאמין לכל דבר, אך הערום יבין לאשורו של כל דבר, אם הוא נכון יקבלו מהם, עד כאן ודברי פי חכם חן" עד כאן לשון „תולדות יעקב יוסף“ וד"ל (עין שם) :

ובספר „בדק הבית“ והוא השמטות לספר „בית יוסף החדש“ מהרב הקדוש הר"ר עקיבא יהוסף בהמ"ח ספר „לב העיבירי“ שני חלקים הנודע לשם ולתהילה הנוקבא קנאח השם לבאות חמיד מכל מורדיו ופושעיו ימשו"ז וזה לשונו שם (דף קכ"א ע"ג) „צ"ה ע"ג נ"ב ולטבילת עזרא שורש גדול מן הסורה (תדכ"א פט"ו) ע"ש ולריך עיון שלא הזכירו ומניה לזיכר במה דאפשר בפרט בארץ ישראל רק שלא יבטל על ידי כן מפו"ר כמו שכתבו בגמרא, ולא יאחר עונת קריאת שמע, ותפילה של משנה; ואגב מזכיר מה שנגלה אלינו על ידי זדיק דעלמא דקאט : ז"ל כי משורש זה (שמאחרין זמן קריאת שמע ותפילה של משנה) ילא דור פרוץ יען כי ברורי נשנותיהם על ידי קריאת שמע ותפילה כמו שכתוב בתיקונים חוקן ז' ח"י וכו' ובשנתה אז מושכין בשמות

בשמות ממקור ישראל, מה שאין כן שלא בזמנו מושבין מן הערב רב והיטוים ר"ל ועל כן כחב בחיקויים תיקון ו' ועונתה לא יגרע דאענת קריאת שמע וכו' ע"ש, וזה סוד שאמרו חז"ל (תניגה י"ד) חתקע"ד דורות אשר קומטו כל"א ע"ה, על ידי העברת זמנים נמשכו, בבחינת מעט זר, על כן אורה חיים פן תפלים, אלקים זולתו לא נדע, ואורייתא וקב"ה"ו חד הוא (והמבקש חלילה דינים חדשים וזמנים חדשים ומנהגים חדשים כמבקש אלהים חדשים חלילה) והרי משנה וגמרא והלכה וזקוקין דנהורא נפקא מביה המדרש דר' שמעון בן יוחאי והאי יגוקא דרב המנוגא סבא דהקורא שלא בעונתה בנדוי (זהר הקדוש בלק קפ"ו) ואם אנוס מחליו ישב בדר ולא יקבע הגוי כלו, ולריך להתפלל מנחה שמים (או"ח סי' פ') כן האמת והזמן קצר, ולפניו לא יבוא חנף ודבר אלקינו יקום לעולם והלדיקים והחסידים ארובי אמת אשר יחזרו עטרה ליושנה גם בזה (להתפלל בבוקר השכם ומכל שכן שלא יאחרו הזמן חלילה ממנה ותלמוד) כאשר תהילה לאל יתברך החלו פה (בארץ ישראל) לעשות רוב חסידי אנשי מעשה, יהיה חלקם משושבניו דמטרוחא, וישמוד להם לדורות מידה במידה, תחת אשר עמדו על נפשם למען ועונתה לא יגרע, כאשר חק וזמן נתן שלא ישנו את תפקידם וכו' וגם לעת ערב מאחרי לשבת להתפלל מנחה בללא הכוכבים גם בערב שבת קודש היה היפך (שבת קי"ח, או"ח סי' רנ"ו) נוסף עליו כמה חילול שבת קודש גרם על ידי כך כי הזמן העם סומכין על התפילה כאשר ראו עינך וכמה פעמים היו חכמים בעיניהם לשום אור לחושך וחושך לאור וגו' לא זו דרך אשר הלכו בו אבות העולם שאו מרום עיניכם ושימו על לב לפני מי אתם עמיד ליתן דין וחשבון אשר לא לפניו חנף יבוא, ומענה אל תהי מזה או קלה בעיניך שאין אתה יודע וכו', אך הבעל דבר והנה היה ערום. שם פניו על תלמידי חכמים השם ישמרינו (סוכה כ"ב) לפתוח גם על טהרות הקודש, לדיקים ואנשי מעשה לדרך כזה, הגורם כעין בחינת נקיבת חבית מלא יין הטוב, ככתוב בפנים, ואין המלוא נקראת אלא על מי שגמרו, ולפי רוב המעשה, והמ"ו. ושמתנו עוד תוכחה נפלאה על זה בחזיון, וכעת די תחת גרם במבין ועוד חזיון למועד ברעות השם: (עד כאן לשון הספר **נדק הבית** עיין שם בארוכה ובדעת ללולה ותבין את דבריו הקדושים הנאמרים באמת ולדק):

חזרת זמן קריאת שמע ותפלה יד 27

ואף גם בעל המחבר ספר „מסגרת השלחן“ ועוד שאר ספרים רבים וככבדים לא מנע את עלמו מלהזכיר בלקוטיו מענין ההוא בשם קדושי עליון ועניו ארץ וזה לשונו „גם בזהר הקדוש פירש ויחי דף רכ"ט ע"ב ובפרשת בלק דף קל"ו ובכמה מקומות הזהירו להסתכל התפילות בזמנם ובפרט תפילת שחרית להסתכל בלפרא כד' סליק נהורא ואתערותא דספר ימינא אתער בעלמא כמ"ט בפרשת ויחי שם, גם בכתיב האר"י ז"ל איתא שתיבך בזוקר כשהאיר היום הלך האר"י ז"ל לבית הכנסת מעטוף בטלית ותפילין והסתכל, גם רבינו מוה"ר ת"ו ז"ל תלמידו הקדוש כתב בספר שערי הקדושה חלק א' שער ו', דבעלות השחר ירוך לבית התפילה ויתפלל (וכל הזהרתם לא היה רק שישיכים האדם ויקדים את עלמו לקרות תיבך בתחילת הזמן קריאת שמע ותפילה אבל אם הגיע הזמן האחרון כבר הזהירו מו"ל) ומבואר בשלחן ערוך ופוסקים בא"ת סימן פ"ו דלריך לגמור השמונה עשרה של שחרית קודם שליש היום, גם תלמידי רבינו ישראל בעל שם טוב ז"ל כתבו להסתכל שחרית מנחה ערבית בזמנו אפילו ביחיד וכבר לדיקים אמיתים עשו כן כזן הזהירו מאד מאד בזה" (עיי' עליהם בארכה) :

ובספר „משמרת שלום“ שחיבר הרב הגדיק וכו' מוהר"ר שלום פערלאוו אב"ד דק"ק בראהין בעהמ"ח ספר „דברי שלום“ על התורה וספר „עטרת שלום“ בן הרב הקדוש ז"ע הר"ר ברוך מרדכי מקידינאו רבן של כל חסידי קידינאו כידוע וזה לשונו הקדוש שם (בהלכות קריאת שמע דף י"ח ע"ג) „גם ראיתי בכתיב הקדוש מו"ה ר' פינחס מקארץ ז"ל, שם החמיר מאד שלא לעבור זמן קריאת שמע ותפלה, וכיון שהסתלק החסידות הסתיל מהבעל שם טוב ז"ל ואנשיו, וכיון שהם נהירו, מי הוא זה אשר בו כח לשכות עכ"ל, וראיתי אשר הבעל שם טוב ז"ל בעלמו היה נזהר מאד לקרות קריאת שמע ולהסתכל בוותיקין, וכשהייתי אצל אחי זקני הק' מוהר"ר יצחק ז"ל מסקווירא, דנת' עמו, על מה שהעולם אינם נזהרים בזמן קריאת שמע ותפלה, וסומכין עליהם, והשיב לי בזה הלשון, שאין על זה שום תירוק, אני אנוס בזה, והעולם טועים בזה, עכ"ל באריכות, והשכל

הזהרת זמן קריאת שמע ותפלה

עם בהלכות תפלה שאם אירע לו איזה אונס ולא היה יכול להסתפל בזמן תפלה של השלחן ערוך, יזהר לכל הפחות להסתפל קודם שיגמר שעה עשירית שזהו זמן השני לדעת הגאון יעב"ץ (ועוד קלה אחרונים) ולא כמו שהושבין העולם כיון דבלאו הכי הוא אחר זמן תפלה על כן אין מורזין את עצמן כלל עד קרוב לחלות על כן בתנתי בפנים שזה טעות, אך אם אינו יכול להסתפל גם בזמן הנ"ל יסתפל לכל הפחות קודם חלות, כמו שכתב בשלחן ערוך סימן פ"ט ועיין בט"ז ומגן אברהם שם, ואם היה איזה אונס גדול ועבר חלות היום ולא התפלל יזהר להסתפל תפלה משלומין כמבואר בשלחן ערוך דהיינו מקודם יסתפל תפלה מנחה ואחר כך תפלה שחרית, זה טוב לכל הדיעות וירייה על ידי זה דאם ישנה הסדר יתן על דעתו דלא טוב עשה ויזהר מכאן ולהבא, אבל אם לא ישנה סדרו ירגיל את עצמו ח"ו בזה. ועוד שזו מראה שמאמין בחו"ל. אבל כשהסתפל אחר חלות היום שחרית כסדר ואחר כך מתפלל בזמן מנחה יהא נראה לשיני ההדיוקות כאלו בעל הזמן לגמרי ח"ו ודעת לנכון נקל שזה גרוע מלא התפלל כלל, כי זה עיקר משיקרי הדת שלא יתליף האל ולא ימיר דמו לעולמים, הן תורה שבכתב והן תורה שבעל פה, ודבריהם חיים וקיימים לעד ולעולמי עולמים" (עד כאן לשונו שם עיין שם בארוכה):



הזהרת תפלה בצבור ובבית הכנסת.

ואגב אורחי ראיתי להזכיר כאן ענין תפילה בציבור ותפילה בבית הכנסת איך גדלה מעלתם עד אין שיעור וערך, יען ראיתי רבים וכן שלימים מקילין בזה מאד, ואינם שמים על לב את החומר שהחמירו חו"ל בזה, ואת הפעולות גדולות אשר יפעל האדם במעשיו ההם בנגי מרומים, כמבואר בדברי חו"ל, ואמרתי פן נעלם מהם גם את זאת, ולכן באיתי להזכירם מה שאמרו חו"ל על זה, ולבאר מעט-במעט דעת, למה גדלה כל כך תפילת ציבור, אולי ישונו מדרכם העקש והסתהלות, ויחלו כלם להסתפל בבית הכנסת עם הציבור, ולהסתפל במתן ונקול ערב כמו שאנו עלינו חו"ל הקדושים. הנה אמרו חו"ל ברכות

חזרת תפלה בצבור ובבית הכנסת מן 29

(ברכות ח' ע"א) וזה לשונם „דאמר ר"י בשם רבי שמעון בן יוחאי מאי דכתיב (תהלים ס"ט) ואני תפילתי לך ה' עת רלון אימתי עת רלון בשעה שהליבור מתפללן, רבי יוסי ברבי חנינא אמר מהכא (ישעי' מ"ט) כה אמר השם בעת רלון עניתיך, ר' אחא ברבי חנינא אמר מהכא (איוב ל"ז) הן אל כביר ולא ימאס (תפילה הרבים לא ימאס, רש"י ז"ל) וכתיב (תהלים ל"ה) פדה בשלום נפשי מקרב לי כי ברבים היו עמדי, חמיא נמי הכי רבי נחן אומר מיין שאין הקב"ה מואס בתפילתן של רבים שנאמר הן אל כביר ולא ימאס וכתיב פדה בשלום נפשי מקרב לי כי ברבים היו עמדי, אמר הקב"ה כל העוסק בתורה ובגמילות חסדים ומתפלל עם הציבור מעלה אני עליו כאלו פדאני לי ולבני מבין אומות העולם, אמר ריש לקיש כל מי שיש לו בית הכנסת בעירו ואינו נכנס שם להתפלל נקרא שן רע שנאמר (ירמי' י"ב) כה אמר השם על כל שכני הרעים הטובעים בנחלה אשר הנחלתי את עמי את ישראל ולא עוד אלא שגורם גלות לו ולבניו שנאמר (שם) הנני נחשם מעל אדמתם ואת בית יהודה אחוש מחושם" (עין שם). ובמסכת פסחים (מ"ז ע"א) וזה לשונם „אמר רבי אבהו אמר רבי שמעון בן לקיש לגבל ולהפילה ולנטיילת ידים ארבעה מילין" וכתב שם רש"י ז"ל וזה לשונו „לתפילה אס מהלך ארס בדרך ובא עת ללון ולהתפלל אס יש בית הכנסת לפניו ברחוק ארבע מילין הולך ומתפלל שם וכן שם" (עין שם). ואיך אס כן מלאו לבו של אדם, שיש לו בית הכנסת בעירו ובשכנתו, קרוב לו יותר אף ממיל אחת, והוא מתפלל בביחו סמוך למיטתו, בלי מבין וליבור, אוי לאותה בושח אוי לאותה כלימה, ואיך לא יירא ולא תסמר שערות בשרו מדברי חז"ל ההם ומקללותם אשר כל דבריהם כגחלי אש עד שאלו סוקד יקדת עולם, ואס אף יבוא לבית הכנסת ימחר כחץ מקשת וכמי שכתאו עד ולא ימתין על תפילת הציבור אף רגע ולא ישים אל לבו מה הוא עושה לעצמו בזה ולכל הכלל כולו כמו שאמרו חז"ל; וגראה לומר מעט מועיר בענין כוונת תפילת הציבור ולמה גדלה מעלתה כל כך אף לפי שכלינו הדל והחסל, כי זאת הוא הידיעה כי כל עבודתינו בכל מעשינו הוא רק לגלות יחידו יתברך שמו בכל העולמות מרוס המעלות עד סוף כל המדרגות כי אין זולתו ואפס בלחו כיוע ליודעי חן ולעשות יתוד מהנפרדים וליחד כל פרטי הדברים שבכל העולמות לאל אחד יחיד ומיוחד לבד וקדושתו

וקדושתו לבד הוא הכריח התיכון המזכירי ככל פרטי הדברים מקלה עד הקלה והוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין וזולתו אפס ואין, וגם זאת הוא הידוע כי סוף כל הנפרדים הוא במספר העשר ולא יותר ואם אך יגיע המספר לעשר אשר הוא סוף כל הנפרדים חוזר לאחדים כידוע, ואף ככל לשונות העמים כן הוא זאת הוא לסימן ומופת חוץ כי אף גם הנפרד הגדול נקשר עם אחד המיוחד כל הנפרדים והמה נקראים בשם עשר אחד, ולכן לא ימאס הקב"ה בעשר המחקצנים יחד לבקש ולהחפלה לאל אחד יען אז מקדשים המה את השם אחד ומודיעים בזה לכל באי עולם כי אף גם הנפרד הגדול מכל הנפרדים כמו עשר אנשים מופרדים אשר המה סוף המספר הנפרד גם המה באחדות גמור ועושין עלמין שכם אחד להחפלה ולבקש מאת השם אחד לבד, ולכן אין דבר שבקדושה פחות מעשר כי אז לא נקבצו עדיין כל הנפרדים ואין עוד שם השם מקודש על ידיהן כי הקדושה הוא הכריח התיכון המזכירי בכל הנפרדים ואם אין שם עשרה נמלא כי נחסר עוד מהנפרדים ונחמעטה הקדושה כביכול חלילה וד"ל, ולכן גדלה כל כך מעלת תפילת הציבור כי המחפלה בציבור הוא כמו מקדש השם בכל העולם כולו, כמבואר, כי המה סוף כל הנפרדים, והקידוש השם הזה גדול כל כך בבחינתו כמעט כמו שיקדש שם השם בעת יפדה הקב"ה את בניו מבין האומות ולכן אמרו חז"ל שאמר הקב"ה מעלה אני עליו כאלו פדאתי לו ולבני מבין אומות העולם פירוש יען אומות העולם אומרים כי הקב"ה כביכול אינו משגיח בנפרדים ואין משכן כבודו בהם ואנו מראים בזה לכל העולם כי אפס זולתו בעליונים ובתחתונים נמלא כי אנחנו פודים שכינת עוון כביכול מפי הנשחחים ההם המכחישים כבוד מקומו חלילה וד"ל, ועתה דע לך עד היכן הדברים מגיעין, וזהוהר בהם מאד מאד:



אמר המלקט והמזכיר, והנה אחר כל הדברים והאמת האלו, שינו כא אל לבכם, אחיי הטובים ורעי הנעימים, והביטו כא וראו בעינים פקוחות, אל האנשים הגדולים וקדושי עליון ההם, הנבקשים להליל את נפשוהיכם מרדת שמת ופיט היון, וכאז הרחמן הרואה בעובת בנו יחידו, כן גם המה מבקשים זכותכם וטובתכם באנוח ותמים, כמו שידענו כי כל מגמתם בחיים חיוותם היו מבקשים רק את עובת הכלל ישראל כלו, והיו מליצים טובים בעד כל הכלל כלו, ומכל שכן עתה אשר גדולים לדיקים במיתתם יותר מבחייהם, ואם כן בלתי ספק, כי אם אך ישנוע אחד לדבריהם, ויעשה כלוים ימלינו תמיד טוב בעדו, ויבקשו מאת השם הטוב בעד אריכות ימיו ושנותיו, וישווע בבני חי' ומוזני בעוהשי"ת, ובעולם העליון יהיה חלקו עמהם, וישמח בשמחתם, כמו שמלינו אלל הרבן של כל בני הגולה, ה"ה הר"ר יוסף קארו בעל הבית יוסף ז"ל, שבא אליו פעם אחת המלאך המגיד שלו, ואמר לו, כי נגזרה עליו מיתה מן השמים, ובקשו בעדו הרי"ף והרמב"ם והרא"ש ז"ל, שיחיה עוד ויארך ימים, יטן הוא לומד ועושה ופוסק כדבריהם ז"ל, וכן היה, ואחר פטירתו ילאו לנגדו לקבלו בסדר פנים יפות בחיפים ומחולות, ושמתו עמו שמחת עולמים, וכן מלינו בדברי חו"ל ב"ק (ריש פרק הגזל ומאכיל) „אמר רבא כי שכיבנא רבי אושע' נפיק לוותי, דתרינגא מתניתן כוותיה" (ע"ש). ומי האיש הפתי, אשר יראה את דבריהם הקדושים החולבים להבות אש, כגודע לכל איש המעיין בספריהם, אשר יפיתו חיות דקדושה ולפידי אש אהבה ויראה האמיתית, בלב שלומי אמוני ישראל, ולא הניחו דבר קטן וגדול שלא הזהירו עליו, וכל החורה נגלית מלבד נסתר היתה פתוחה לפניהם, והאיש אשר אך יעשה אף אפש קלהו מדבריהם, גם הוא בשם קדוש וחסיד יקרא, ואך אם כן לא יבוש האיש השפל ובווי כמוני היום, לומר כי הוא השיג יותר מדבריהם ולמעלה משכליהם, הלא המה עלם הסורה ואנו כחמורים, ולא כחמורו של ר' פינחס בן יאיר, ואך יתפאר ויתגדל החמור על בעליו, ושור על קנהו, ולכן שמשו עליהם ותחי נפשכים, בין ברוחניות בין בגשמיות בעוהשי"ת, ובזכות זה ימהר השם הטוב בביאת גואלינו במהרה בימינו, מידה במידה, כי אם אך אגמנו כדאמר כל המקדים הרי זה משוכח ומאולל, ואז יאמר גם הקב"ה להקדים את ביאת משיח, כי בהקדם משוכח ומאולל; ואף

ואף אם ימלא אחד המיוחד בדורו שנואחר זמן תפילה, חלילה להסדרמות אליו ולעשות כמעשהו, יען מודריגחו גבוה ויטאש מכל בני דורו, כמו מודריגח מלאך, שאינו מחפלה תפילה שמונה עשרה, ואינו קורא קריאת שמע, ואינו מניח תפילין וליאות, ובכל זאת מודריגחו גבוה מכל בני חלוף, וכמו שמליט בדברי חז"ל (שלהי מסכת ראש השנה) כי רב יהודה לא היה מחפלה רק פעם אחת לשלשים יום, ורבי יוחנן לא היה מניח תפילין רק בערב יום הכפורים לבד, ורבים כמוהם כדומה וכדומה, הכי יוד אחד חלילה בזמנינו לעשות כמוהם, לחסר אף תפילה אחת בשנה, או יום אחד מלהניח תפילין, הלא בשם פושעי ישראל יקרא, וירחקו נומטו כל איש אשר אף בשם ישראל יכונה, ויהיה נחמד על כל הדת טלו, ואף אם כן יוד אחד חלילה, לעשות כמעשה גדול, אשר הוא למעלה ממודריגחו, וכמו שזוהר ככרוכי"א הר"ר אלימלך בהמ"ח ספר "נועם אלימלך" כי כל מי אשר הוא עושה אף תנועה אחת כמעשה רבו, הרי הוא חלילה בכלל "לא תעשה לך פסל וכל תמונה" ובכלל "כל מלאכת עבודה לא תעשו"; ואם אמר יאמור אחד כי גם הוא גדול כמוהו, והגיע למודריגחו, הלא אז ידענו כי הטעות כסה פני שכלו, וכחפס הוא ברשת הילר, ודל גאה הוא, ואחריות להכרית חלילה, כמו שמליטו בספריהם הקדושים, אף גדלה מודריגחו, כי נוי אשר הוא בשם רבן של ישראל יכונה, השכינה מודרכת מתוך גרוט תמיד, ואם הוא מזכיר שם הסגח או המלאך, הוא רואה אותו בחוש, כמו שמליטו אלל הבשע"ט ז"ל ור' אלימלך ז"ל, ועוד רבים כמוהם, והוא יהלך בארץ וראשו בשמים, ולא יהנה מכל עיני העולם הזה אף מאלבע קטנה שלו, ואף אם כן לא יבוס אחד לומר, כי גם הוא כמוהו במודריגחו, הלא אם הוא לא זכה להיות רבן של ישראל, או אפשר לו להיות בשום אופן בעולם כמוהו, כידוע ממאמר החכם "אלמלי ידעתיו היהיו"; ואם חאמר למה הוא אינו מוכיח אהם על פניהם, כי לא יבוס עושים המה צוה. יען כגודל קדושתו כן גדול עטושתו, וידמה כי המה צוה עוד למעלה מהשגתו ומודריגחו, ולא יאמין כי יעזו אחד לעבור בשאט נפש על דברי חז"ל ושלחן ערוך

ערוך חלילה, ואיך אם כן יאמר הוא להם כי לא טוב
המה עושין בזה, ועשייתם מעשה קוף בעלמא, ובאמת אף
גם המה בעלמא גילוי דעתם, ששקפה נפסם מאד מאד
בהפילת השכמה, עוד קודם זמן האחרון מקריאת שמע ותפילה,
ובקשו ממקורביו שיבקשו עליהם רחמים מאת בעל הרחמים,
שיזכו עוד להתפלל בזמן קריאת שמע ותפילה כידוע, ואם
אחד ישאל את פיו אודות התפילה בזמנה, יטוה עליו במופגיט,
שיתפלל תמיד בזמנה, ולא יאחר חלילה כידוע, ורבים אשר
יגערו ויקלפו עליהם, למת המה מאחרים זמן תפילה, ויטו
עליהם שלא יטוה לכסלה ההוא עוד, (אבל ההרנל כיסה פני
שכלם, כמו שאמר השל"ה הקדוש בענין המנעלים, שלא יזהרו
לילך בזה בת"כ ויום הכפורים, אף חסידים ובני תורה, וזה
לשונו "ובמנוחה ההרגל נתפסו אף בני תורה") כמו שראינו
בעינינו, כמה המה נזהרים בדינא דגמרא ופוסקים ראשונים
ואחרונים, בכל דבר קטן וגדול, כמו שאמר הרב הקדוש
הר"ר שמחה זינס מפשיסחא ז"ל, כי הוא ירא יירא משבות
דשבות דדבריהם, יותר מאשר ירא אדם ממה אנושי חיל
מוזינים, בכל מיני כלי זיין הבאים עליו, ואיך אם כן לא
תסמר עוד שערות אנוש, מלירא לאחר אף רגע, מזהזמן שקבעו
לנו חז"ל, לקריאת שמע וברכותיה ותפילת אבות; ויש אשר
מתחמכים לדעתם, לעבור זמן תפילה, יען קודם התפילה מתוקה
משנתם מאד, ואם אך לא ילמדו קודם התפילה, לא ילמדו עוד,
ותפילה דרבנן ותלמוד תורה דאורייתא, וטעות הוא בידם, הלא
רבנן עשו חיוזק לדבריהם יוהר משל תורה, כי אם אך יתפלל
אדם בזמנו ויקרא קריאת שמע בכל יום בזמנו ואז אף אם לא ילמוד
כלל, רק יחזיק ידי לומדי תורה לצד, גם הוא בכלל ישראל כשר
וישר, אבל אם אך יויד אחד חלילה, שלא יקרא קריאת שמע,
או לא יתפלל יום אחד, או תפילה אחת חלילה, ואף אם הוא
ילמוד יומם וליילה, וילמוד לאחרים הרי הוא כמו שיאל מן הדת
כולו חלילה, ויפסול לעדות ולשבועה, וירחקו ממנו כל עדת ישראל,
כמו מאיש מומר ומשומד חלילה, ואין לימודו כלום, כמבואר בשם
הר"ר אליעזר מווערמיוח בעל התוספות ז"ל, הכי אומרים לו לאדם
חטא חטא קל, בשביל שתוכה בזמנה רבה וגדולה, כמו האם
תהי לאדם לעבור על השבות איסור קולטול מדבריהם, לטלטל

כסף רב בשבת, בכדי שיהיה לו כסף הרבה, לעשות עמהם
 מלות רבות ומעשים גדולים. כן הוא בנדון דין, איך הותרה
 לו לעבוד על זמן קריאת שמע וברכותיה ותפילת אבות, בכדי ללמוד
 הרבה, האם ירצה השם בצלה הלוא הוא בכלל הלומד ואינו
 מקיים, ואמרו חז"ל עליו, "הלומד ואינו מקיים מוטב שנהפכה לו
 שליחו על פניו", והאומר אין לו אלא תורה, אפילו תורה אין לו"
 "לא המודרש הוא עיקר אלא המעשה", גדול התלמוד שנוציא לדי
 מעשה" אבל אם לא מביאו לידי מעשה, אין התלמוד גדול אלנו
 חלילה, ומוטב שלא יאל לאויר העולם כלל, ולא ראה מאורות
 מימיו; ועוד מדבריו נראה בעליל, כי באמת עבירה הוא ללמוד
 בשעת זמן התפילה, יטן הילך הרע מניח להם ללמוד אז בהתמדה
 גדולה, וחסק נפלא, ולא אחר כן, ואם כן הוא מסתמא, מיס
 גנובים ימתקו, ולחם סתרים יעם, כמו שאמרו חכמי המוסר,
 כי זאת הוא סימן גדול ומובהק, שהילך המסית והמודית יומתק
 את האכזר, ויומר את היתר. ודבר כשר וישר, ישליך בו חמת
 פתנים להיות מר לשותיו, ולכן אחי ורעיי הזהרו בזה מאד מאד,
 ולא מן ההרגל השוא והכזב, כי זה כלל כל האדם, שלא להלך
 בעבודת השם ותורתו בהתבוננות וחכמות אנושי מאומה, רק
 בתמימות לבד, ולעשות כמו שלוו עלינו חכמי הש"ס והשלחן
 ערוך, כי המה התורה. ודרכם לבד הוא דרך סלולה, ואז
 נלך במישור במסלול הבטוח והישר, כמו שאמר השם אל
 אברהם אבינו ע"ה, "התהלך לפני והיה תמים" פירוש אם
 תרצה להתהלך לפני תמיד תעולה לך עלה שיהיה תמיד בתמימות
 בלי שום התחכמות והתבוננות ואז יהיה לאל בידך להיות תמיד
 לפני ולעבוד אותי ולעשות רצוני ולא זולת, וכמו שאמרו חז"ל
 "אלו היו מערבין בה דבש אין אדם יכול לעמוד מפני ריחה
 ולמה אין מערבין בה דבש מפני שהתורה אחרת כי כל
 שאור וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה להשם" ולמה ספרו
 זאת חז"ל לומר לך כי אף כל דבר מוצה, אשר היא לפי שכלך
 היתה טובה, אם היו מוסיפין בה מאומה, או משנים בה מעט
 מזעיר חלילה, היתה יפה מאין כמות, ובכל זאת אחרת תורה
 שלא יגרע ולא יוסף חלילה, רק כמו שזוהר התורה לבד, בלתי
 שום שינוי מקום וזמן, וכמו שהעידו חז"ל על אהרן הכהן הגדול
 מכל אחיו, "וישש כן אהרן נולמד שלא שינה" ואף אם עובד השם
 היה

היה מאין כמוהו, ובכל זאת לא שינה מבחון אף כחוט השערה, לא במעשה ולא בזמן, רק שמר את המצוה והזמן בצוקר ובערב, יען ידע כי התורה הוא למעלה מן השכל האנושי, ואם אף הוא ירצה להטיב בשכלו, מי יודע אם לא ירע עוד חלילה, ויאמר על טוב רע, ולכן כל ישנה אדם חלילה אף קיטו של י"ד, ורגע כנומרא, כי בין רגע לרגע מתחייב אדם כרת, ומיחה בית דין כידוע, מחמת ושבת, ואם כן ראו נא מה הזמן גורם, ולא כל הזמנים שים. ועוד זאת כי המכשלה מזה גדלה מאד, כי המון העם אשר ילמדו וישמעו כי יש דת ודין מוזמן קריאת שמו ותפלה, ויראו כי בני תורה אינם טהורים בהזמנים, והמה אינם יודעין להבחין בין קלם לחמורה, ובין קודש לחול, ויבואו להקל בזמן שבת ומועד, ויעבדו עבודתם בשבת, ויאחרו זמן רב מלקבלו. לכן אחיי ורעיי, אם אף יש בכס עוד מעט לחלומות של יהודית, ועדיין לא דעך השביב האחרון שבכס חוסו נא וחמלו על נפשתיכם ולאזו מן ההרגל השוא והכזב אשר בזה נתפסו הכל כמו שאמר השל"ה הקדוש ולא חלכו עוד במלות השם בקרי והזדמן כדבר הבא בידו רק בדקדוק גדול וזהירות חריזות מאד, לעשות רק נחת רוח להשם לבד, ולא מפני היראה, ולא מפני הכבוד חלילה, ונניח את הספק, ונחפוס את הודאי, ואם אף יאיר הבוקר, נקרא קריאת שמו וברכותיה ותפילות אבות, ואחר כן נקבע את שיעורינו בלימוד כל אחד לפי ערכו, אחר אכילת פת שחרית, אשר הוא מחוק כל הגוף, כידוע מדברי חז"ל, ואז יהיה לנו בעזרה"ש בריאת הנפש, ובריאת הגוף, ויהיה מלוח גוררת מלוח, שמירת הנפש קריאת שמו ותפלה בזמנה, ושמירת הגוף פת שחרית, ויהיה לאל בידיו או, לעבד את השם כאשר עם לבנינו, כי זאת הוא לסימן מובהק, אשר כל האיש אשר הוא אדם ישר וחסיד באמת, הוא משמר את הגוף מכל משמר, ואף גם הוא יקר בעיניו מאד, יען הוא ללס אלקים, ודמות שם הוי"ה כידוע, ונרתק לנשמה הקדושה, אשר היא תעבוד את השם תמיד, וילמוד תורתו יומם ולילה, אבל האיש אשר אינו מחמר את גופו, ואינו נחשב בעיניו לנלרה מכל נוק וחולי, ומענה את שארו בלתי שום עבודת השם, האיש ההוא מכת הס"א ר"ל, אשר היא אכזרית מאד, כמו שנאמר, "גומל גפשו איש חסיד, ועוכר שארו אכזרי", כי גם זאת הוא מעלת

הינך, לחבל את גופו ולהחלישו, בכדי שלא יהיה צו כח עוד לעבוד את השם, ולמות מיחה חטופה חלילה, קודם זמנו, בדמי ימיו, ולכן כל יהיה גם המלוה הוא קלה בעיניכם, לאחר זמן סעודה חלילה, ולחלוש את לבכם חלילה, רק לחזק גם אותו, כי הוא הכלי לכל דבר עבדות השם ותורתו, ובלתו אין מאומה, וכזה נשלים הדיבור, ושלוס יהיה לנו, ולכל ישראל, אמן ואמן:

נאום המלקט והמזכיר יונה אייזיק ניימאן

התנצלות המחבר

והפירוש על שמונה עשרה ברכות, אשר אמרתי להדפיס אותם בלית הספר הזה, לא יכולתי עתה, יען האלו. כי גדולי זמננו להדפיס את זאת במהרה, ולהפיץ בישראל, למען זכות הרבים, ולימס הבאים, אדפיסם יחד בעזה"ש.

נאום הג"ל

מס' הדרת קודש

40

דב"נו ז"ל חנר שנוע ונכבוד קדושת רבינו צעל דברי יחזקאל ז"ל שאתרעם ונאוד על הנאחרין זנו תפלה ואנר הגם כי הרה"ק נרן ר' אברהם דוד נוצטשוקס ז"ע התפלל בזמן נאחר. רב תחא הוא ופליג, ועוד אנר ואולי כי גם הוא התפלל י"ח הראשונה לשם ננחה והשני" לשם תשלוגי שחרית כדין נני שנאנס ולא התפלל שחרית ונתפלל וננחה שתיים, אצל לעונת זה אנר רבינו ז"ל צסם הרב הקדוש מהר"ם מדעש זלוק"ל ללמד זכות על הנאחרין זנו התפלה דאם קרא קריאת שנוע בזננו שוב לא תפקיד וכן אנר עפי' דברי חו"ד צס" ק"י צקוקטרס צית תפק דפל. התרכות שאקור לאנרן לצעלה הוא רק צדרך תיב אצל לא כשאוונרין צדרך כדזה כנו שמוחר לתתפלל צנדזה והלואי שיתפלל אדם כל היום.